

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΩΡΑΪΤΗ**
g.choraitis@realnews.gr

Ενα νέο πρόγραμμα για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Ελλάδας ξεκινά η Αθηναϊκή Ζυθοποιία. Το πρόγραμμα «Νερό για το Αύριο» θα υλοποιηθεί αρχικά στη Θεσσαλία και εστιάζει στην ποιότητα και στην επάρκεια του νερού για τις τωρινές, αλλά και τις μελλοντικές γενιές. Επιστημονική Υπεύθυνη του προγράμματος είναι η **Φοίβη Κουντούρη**, καθηγήτρια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, εκλεγμένη πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Ένωσης Οικονομολόγων Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Λύσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών. Την κυρία Κουντούρη συνδράμει μία ομάδα αξιόλογων στελεχών με εξειδικευμένη εμπειρία που ανήκουν στην επιστημονική της ομάδα στο Ερευνητικό Εργαστήριο ReSEES του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και στη Μονάδα Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ερευνητικού Κέντρου ΑΘΗΝΑ. Μιλώντας στη *Realnews*, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Νερού στις 22 Μαρτίου, η κυρία Κουντούρη τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης τοπικών στρατηγικών για το νερό.

Το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό υδατικών συστημάτων σε ελλείψη και σε κακή κατάσταση στη χώρα

■ Κυρία Κουντούρη, τι αφορά το πρόγραμμα «Νερό για το Αύριο», που ανακοινώθηκε από την Αθηναϊκή Ζυθοποιία, και ποια είναι τα αποτελέσματα που περιμένετε να δείτε με την ολοκλήρωσή του;

«Το «Νερό για το Αύριο» είναι ένα πρόγραμμα της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας που προωθεί στην πράξη τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την ανάδειξη λύσεων για την αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων στην Ελλάδα. Ευρύτερα, η ατζέντα του ΟΗΕ 2030 με τους 17 στόχους για βιώσιμη ανάπτυξη, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μπορούν να προσφέρουν την απαιτούμενη δυναμική για τον αειφορικό μετασχηματισμό που χρειάζονται η εγχώρια οικονομία και η κοινωνία. Στόχος μας είναι το «Νερό για το Αύριο» να αποτελέσει παράδειγμα σχεδίασης και εφαρμογής ενός τέτοιου μετασχηματισμού και αισθανόμαστε τυχεροί που έχουμε βρει στην Αθηναϊκή Ζυθοποιία τους συνοδοιπόρους που μοιράζονται το ίδιο όραμα με εμάς.

Το πρόγραμμα υλοποιείται υπό την επιστημονική μου επίβλεψη και με τη συνδρομή αξιόλογων στελεχών με εξειδικευμένη εμπειρία που ανήκουν στην επιστημονική ομάδα του Cluster on Sustainability Transition, το οποίο διευθύνω.

Για την υλοποίηση του προγράμματος, θα συνεργαστούμε με εκπρόσωπους της πολιτείας και της κοινωνίας των πολιτών, με επιστήμονες, ερευνητές και παραγωγούς για την από κοινού ανάπτυξη λύσεων που θα απαντήσουν στο ζήτημα της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων, με βασικό στόχο:

➔ Να επιτύχουμε τη συνεργασία των εμπλεκόμενων θεσμικών, παραγωγικών και επιστημονικών φορέων, στο πλαίσιο συναντήσεων και υπό την εποπτεία και διαχείρισή μας ως επιστημονικής ομάδας, για την ανάπτυξη κοι-

Σχεδιάζοντας το μέλλον του... νερού!

Η καθηγήτρια Φοίβη Κουντούρη μιλά για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων και για το πρόγραμμα «Νερό για το Αύριο» της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ υπεύθυνη του προγράμματος **Φοίβη Κουντούρη**, καθηγήτρια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, εκλεγμένη πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Ένωσης Οικονομολόγων Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Λύσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών

νών στρατηγικών προς όφελος του περιβάλλοντος και της τοπικής κοινωνίας.

➔ Να διαμορφώσουμε επιχειρησιακά σχέδια που θα υποστηρίζουν τους εθνικούς και διεθνείς στόχους και θα διευκολύνουν τη μετάβαση σε ένα αειφόρο μοντέλο διαχείρισης των υδατικών πόρων, ενώ θα εστιάζουν και στην αποδοτική επίτευξη των οικονομικών, παραγωγικών και περιβαλλοντικών στόχων που θα τεθούν κατά τις συναντήσεις.

■ Γιατί επιλέξατε τη Θεσσαλία ως πρώτη περιοχική παρέμβασης του προγράμματος «Νερό για το Αύριο» και όχι κάποια άλλη περιφέρεια;

Το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας αντιμετωπίζει έντονα ποσοτικά, ποιοτικά και διαχειριστικά προβλήματα σε θέματα νερού, όχι μόνο σε σχέση με τα υπόλοιπα ελληνικά υδατικά διαμερίσματα, αλλά και σε επίπεδο Ευρώπης. Αυτό, δεδομένου ότι αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή αγροτικής παραγωγής της χώρας, χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε ως παράγοντες ότι το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό υδατικών συστημάτων σε ελλείψη και σε κακή κατάσταση στη χώρα και είναι το ξηρότερο υδρολογικά. Επίσης, παρουσιάζει διάχυτη ρύπανση και αδυναμία εκμετάλλευσης των υδατικών πόρων, καθώς και υψηλή ευαισθησία σε ακραία φαινόμενα, τα οποία έχουν αποδειχθεί ότι είναι συχνά για την ευρύτερη περιοχή.

Την ίδια στιγμή, και η ίδια η Αθηναϊκή Ζυθοποιία έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον για τη συγκεκριμένη περιφέρεια, καθώς έχει έντονη παρουσία μέσω του Προγράμματος Συμβολαϊκής Καλλιέργειας Κριθαριού που υλοποιεί.

■ Πόσο εφικτό είναι, πιστεύετε, να πάμε σε ένα μοντέλο βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων στην Ελλάδα;

Η Διαχείριση Υδάτων στοχεύει στην πληρέ-

στερη δυνατή κάλυψη των αναγκών σε νερό, με τρόπο που θα προσδίδει το μέγιστο δυνατό όφελος σε όλους τους ενδιαφερόμενους-χρήστες. Όταν αυτό επιτυγχάνεται με ταυτόχρονη διασφάλιση επαρκών ποσοτήτων νερού, αποδεκτής ποιότητας, και σε εκμεταλλεύσιμη κατάσταση και για τις επόμενες γενιές, έχουμε ένα μοντέλο βιώσιμης διαχείρισης, τόσο περιβαλλοντικά όσο και κοινωνικοοικονομικά.

Από τη μία, λοιπόν, η βιώσιμη Διαχείριση Υδατικών Πόρων είναι πρόκληση, καθώς πρόκειται για μια σύνθετη και διεπιστημονική διαδικασία που εμπλεκεί πλήθος κλάδων και στοχεύει στην εναρμόνιση των πρακτικών αντιθέσεων που εμφανίζονται. Από την άλλη, όμως, δεν λείπουν η επιστημονική κατάρτιση, η τεχνολογία και το όραμα, όπως άλλωστε φαίνεται από τη σύσταση της ομάδας και των συμμετεχόντων του προγράμματος «Νερό για το Αύριο». Ο συνδυασμός κρίκος είναι η αφοσίωση και η υγιής επικοινωνία όλων των πλευρών.

Αξίζει να αναφέρω ότι η επιστημονική ομάδα μου και εγώ τα τελευταία 25 χρόνια έχουμε υλοποιήσει με επιτυχία πάνω από 100 ερευνητικά και πιλοτικά έργα στη διαχείριση του nexus νερό-παραγωγή τροφίμων, και στις πέντε ηπείρους, και έχουμε συνδιαμορφώσει πολιτικές, κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη διαχείριση του νερού.

■ Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών φορέων και ιδιωτικών επιχειρήσεων για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης;

Τέτοιου είδους συνεργασίες κρίνονται ως άκρως απαραίτητες. Το πρόγραμμα «Νερό για το Αύριο» αποτελεί μια πρωτοβουλία ιδιωτικής επιχείρησης, της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας, που ήδη έχει αποδείξει εδώ και χρόνια ότι υποστηρίζει όχι μόνο τη λογική τέτοιων συνεργασιών, αλλά προσφέρει και τους απαραίτητους πόρους ώστε να γίνουν πραγματικότητα. Η μεθοδολογία «Καινοτομικός Μετασχηματισμός Συστημάτων», που αξιοποιούμε για την υλοποίηση του προγράμματος, εστιάζει στη διεξοδική και πλήρη κατανόηση της υφιστάμενης κατάστασης μέσω καταγραφής των γνώσεων όλων των συμμετεχόντων. Στο πλαίσιο αυτό, η συχνή επικοινωνία και η συνεργασία με εκπρόσωπους του επιχειρηματικού κόσμου, της πολιτείας και της κοινωνίας των πολιτών, με επιστήμονες, ερευνητές και παραγωγούς, θα επιταχύνουν τη μετάβαση σε ένα μοντέλο βιώσιμης διαχείρισης του νερού.

Με βάση την παγκόσμια εμπειρία μου στο θέμα, μπορώ να σας πω με σιγουριά ότι αν ο σχεδιασμός των όποιων λύσεων δεν είναι συμμετοχικός, τότε οι λύσεις είναι μάλλον απίθανο να εφαρμοστούν.